–आह्व *a*. named after the sun. (–ह्वः) the gigantic swallow-wort. (–ह्वम्) copper. –इन्दुसंगमः the day of the new moon (the conjunction of the sun and moon); दर्शः सूर्येन्दुसंगमः Ak. –उत्थानम्, –उदयः sunrise. –ऊढः 1 'brought by the sun', an evening guest; संप्राप्तो योऽतिथिः सायं सूर्योढो गृहमेधिनाम्। पूजया तस्य देवत्वं लभन्ते गृहमेधिनः॥ Pt. 1.170.–2 the time of sunset. –उपस्थानम्, –उपासना attendance upon or worship of the sun; V. 1.–कमलम् the sun-flower, a heliotrope. –कान्तः 1 the sun-stone, sun-crystal; स्पर्शानुकूला इव सूर्यकान्तास्तदन्यतेजोऽभिभवाद्वमन्ति। Ś. 2. 7. –2 a crystal. –कान्तिः *f*. 1 sun-light. –2 a particular flower. –3 the flower of sesamum. –कालः day-time, day. °अनलचक्रम् a particular astrological diagram for indicating good and bad fortune. –ग्रहः 1 the sun. –2 an eclipse of the sun. –3 an epithet of Rāhu and Ketu.–4 the bottom of a water-jar.–ग्रहणम् a solar eclipse. –चन्द्रौ (also सूर्याचन्द्रमसौ) *m*. du. the sun and moon. –जः, –तनयः, –पुत्रः 1 epithets of Sugrīva; योऽहं सूर्यसुतः स एष भवतां योऽयं स वत्सोऽङ्गदः Mv. 5. 55. –2 of Karṇa. –3 of the planet Saturn. –4 of Yama. –जा, –तनया the river Yamunā. –तेजस् *n*.the radiance or heat of the sun. –द्वारम् the way of the sun; उत्तरायण q.v.; सूर्यद्वारेण ते विरजाः प्रयान्ति यत्रामृतः स पुरुषो ह्यव्ययात्मा Muṇḍ. 1. 2. 11. –नक्षत्रम् that constellation (out of the 27) in which the sun happens to be. –पर्वन् *n*. a solar festival, (on the days of the solstices, equinoxes, eclipses &c.). –पादः a sun-beam. –पुत्री 1 lightning. –2 the river Yamunā. –प्रभव *a*. sprung or descended from the sun; क्व सूर्यप्रभवो वंशः क्व चाल्पविषया मतिः R. 1. 2.–फणिचक्रम्=सूर्यकालानलचक्रम् q.v. above. –बिम्बः the disc of the sun. –भक्त *a*. one who worships the sun. (–क्तः) the tree Bandhūka or its flower. –मणिः the sun-stone. –मण्डलम् the orb of the sun. –मासः the solar month. –यन्त्रम् 1 a representation of the sun (used in worshipping him). –2 an instrument used in taking solar observations. –रश्मिः a ray of the sun, sun-beam; Ms. 5. 133. –लोकः the heaven of the sun. –वंशः the solar race of kings (who ruled at Ayodhyā). –वर्चस् *a*. resplendent as the sun. –वारः Sunday. –विलोकनम् the ceremony of taking a child out to see the sun when four months old; cf. उपनिष्क्रमणम्. –संक्रमः, –संक्रातिः *f*. the sun's passage from one zodiacal sign to another. –संज्ञम् saffron.–सारथिः an epithet of Aruṇa.–सिद्धान्तः a celebrated astronomical work (supposed to have been revealed by the god Sun). –स्तुतिः *f*., –स्तोत्रम् a hymn addressed to the sun. –हृदयम् N. of a hymn to the sun.

सूर्या 1 The wife of the sun. –2 The daughter of the sun. –3 The hymn about the marriage of Sūryā. –4 A new bride. –5 A drug. –6 The colocynth.

सूर्याणी The wife of the god Sun.

सूर्याय् (Den.) To act like the sun; सूर्यायते पावकः Pañcharātram 1. 9.

सूरत *a*. 1 Compassionate, tender. –2 Tranquil, calm. –ता A tractable cow.

सूर्क्ष् 1 P. To respect, regard.

सूर्क्षणम् Disrespect (probably, respect); M. W.

सूष् 1 P. [सूषति] To bring forth, bear, produce, beget.

सूषणा A mother.

सूषा A parturient woman.

सूष्यती A woman about to be confined, one who is parturient.

सृ 1, 3 P. (सरति,ससर्ति, also धावति; ससार, असार्षीत्, असरत्, सरिष्यति, सर्तुम्, सृत) 1 To go, move, proceed; मृगाः प्रदाक्षिणं सस्रुः Bk. 14. 14. –2 To go towards, approach; निष्पाद्य हरयः सेतुं प्रतीताः सस्रुरर्णवम् Rām. –3 To rush upon, assail; ब्राह्मणार्थे समुत्पन्ने योऽरिभिः सृत्य युध्यति Mb. 12. 97. 10; (तं) ससाराभिमुखः शूरः शार्दूल इव कुञ्जरम् Mb. –4 To run, go fast, slip away from; सरति सहसा बाह्वोर्मध्यं गताप्यबला सती M. 4. 11. –5 To blow (as wind); तं चेद्वायौ सरति सरलस्कन्धसंघट्टजन्मा Me. 55. –6 To flow. –7 To cross, traverse. –*Caus*. (सारयति-ते) 1 To cause to go or move. –2 To extend. –3 To rub, touch gently (with the fingers); तन्त्रीमार्द्रां नयनसलिलैः सारयित्वा कथंचित् Me. 88. –4 To push back or away, remove; सारयन्तीं गण्डाभोगात् कठिनविषमामेकवेणीं करेण Me.93.–5 To put in array, arrange. –6 To show, manifest. –*Desid*. (सिसीर्षति) To wish to go &c.

सृकः [सृ-कक्] 1 Air, wind. –2 An arrow. –3 A thunder-bolt. –4 A lotus (कैरव). –का 1 A jackal. –2 A crane. –3 A hell. –4 A kind of weapon; L. D. B.

सृकण्डु *f*. Itch, scab.

सृकालः A jackal; see शृगाल.

सृकम्, **सृकणी**, **सृकन्** *n*., **सृक्किणी**, **सृक्किन्** *n*., **सृक्कम्**, **सृक्कणी**, **सृक्कन्** *n*., **सृक्किणी**, **सृक्किन्** *n*. } The corner of the mouth; सृक्कणी परिलेलिहन् Pt. 1.

सृङ्का *f*. 1 A tinkling string of jewels; तवैव नाम्ना भवितायमभिः सृङ्कां च मामनेकरूपां गृहाण Kath. 1. 16. –2 A way, path; नैतां सृङ्कां वित्तमयीमवाप्तो यस्यां मज्जन्ति बहवो मनुष्याः 2. 3.